

## **TALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO 38/2009 vp**

### **Valtioneuvoston kirjelmä ehdotuksesta neuvoston asetukseksi (yhteisöpatentti)**

**Valtioneuvoston selvitys komission suosituksesta neuvostolle komission valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut sopimuksesta yhdistetyn patenttioikeudenkäyntijärjestelmän perustamiseksi (patenttilitigaatiosopimus)**

*Suurelle valiokunnalle*

### **JOHDANTO**

#### ***Vireilletulo***

Suuri valiokunta on 11 päivänä marraskuuta 2009 lähettänyt jatkokirjelmän 7. TEM 05.11.2009 asiassa U 54/2000 vp ja jatkokirjelmän 1. TEM 05.11.2009 asiassa E 47/2009 vp talousvaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

#### ***Asiantuntijat***

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Marja-Leena Rinkineva ja hallitussihteeri Heli Honkapää, työ- ja elinkeinoministeriö
- erityisasiantuntija Jussi Karttunen, oikeusministeriö
- pääjohtaja Martti Enäjärvi ja linjanjohtaja Pekka Launis, Patentti- ja rekisterihallitus

- asiantuntija Riikka Tähtivuori, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Suomen Yrittäjät
- Suomen Patenttiasiamiesyhdistys ry
- Keskuskauppakamari.

#### ***Viitetiedot***

Valiokunta on aikaisemmin antanut asiasta U 54/2000 vp lausunnot TaVL 16/2000 vp ja TaVL 25/2008 vp sekä asioista U 54/2000 vp ja E 47/2009 vp yhteisen lausunnon TaVL 14/2009 vp. Lisäksi valiokunta on antanut patenttikonsultaatiota ja patenttitiedonantoa koskeneesta asiasta E 140/2005 vp lausunnot TaVL 9/2006 vp ja TaVL 8/2007 vp.

### **VALTIONEUVOSTON JATKOKIRJELMÄT**

#### ***Ehdotus***

Joulukuun kilpailukykyneuvostossa on tarkoitettu hyväksyä päätelmät koskien yhteisöpatenttia

ja patenttilitigaatiosopimusta. Neuvoston päätelmät muodostavat osan kokonaispakettia, jolla pyritään kehittämään patenttijärjestelmää

Euroopassa. Kokonaisuuteen kuuluvat: yhteisöpatentin käyttöönotto (yhteisöpatenttiasetus), yhteistyöjärjestelyt Euroopan patenttiviraston ja kansallisten virastojen välillä (kahdenväliset sopimukset), Euroopan patenttisopimuksen muuttaminen ja Patenttituomioistuimen perustaminen (patenttilitigaatiosopimus).

Yhteisöpatenttiasetuksella harmonisoitaisiin aineellinen patenttioikeus yhteisössä. Yhteisöpatenttiasetuksen rinnalla neuvotellulla patenttilitigaatiosopimuksella perustettaisiin litigaatiojärjestelmä yhteisöpatentteihin ja eurooppapatentteihin liittyvien riitojen ratkaisemista varten.

### ***Valtioneuvoston kanta***

Suomi tukee pyrkimyksiä kehittää nykyistä patenttijärjestelmää osana Lissabonin strategiaa. Poliittinen päätös antaisi tärkeän signaalin työn etenemisestä. Toisaalta Suomi on huolissaan epävarmuustekijöiden suuresta kirjosta niin yhteisöpatentin kuin patenttilitigaatiojärjestelmän osalta.

Suomi on neuvottelujen uudelleenkäynnistymisestä asti pitänyt patenttilitigaatiojärjestelmässä etenemistä ensisijaisena tavoitteenaan.

Lähtöasetelma on tällä pj-kaudella muuttunut merkittävästi siinä mielessä, että päätös yhteisöpatentista tehtäisiin nyt ensin ilman, että tiedettäisiin patenttilitigaatiojärjestelmän lopullisesta sisällöstä taikka voimaantuloajankohdasta.

Rajoitetun kieliregiimin lisäksi Suomi on eduskunnan ja valtioneuvoston linjaamana asettanut yhteisöpatentille ja patenttilitigaatiojärjestelmälle alla esitetyt yleiset reunaehdot. Kaikkein tärkein reunaehdottomme koskee patentti-infrastruktuurin säilymistä Euroopassa elinvoimaisena.

Suomi on aktiivisesti pyrkinyt saamaan Suomelle tärkeät reunaehdot täytettyä ja pyrkii tähän voimakkaasti edelleen. Suomi pitää tärkeänä, että poliittinen ratkaisu on kokonaisuutena hyväksyttävissä. Jos kaikki reunaehdot eivät poliittisen päätöksenteon hetkellä täyty, on ehdotuksia arvioitava saavutettavan kokonaisuuden kannalta. Mikäli neuvotteluissa saavutetaan kokonaisuuden kannalta hyvä ja elinkeinoelämää hyödyttävä ratkaisu, Suomi voi harkita yksittäisten reunaehtojen osalta joustoja ja kokonaisratkaisun hyväksymistä.

## **VALIOKUNNAN KANNANOTOT**

### ***Perustelut***

Talousvaliokunta on lausunut yhteisöpatentista ja sen käsittelyyn sittemmin yhdistetystä patenttioikeudenkäyntijärjestelmää koskevasta (patenttilitigaatio) sopimuksesta useita kertoja ja viimeksi keväällä 2009 (TaVL 16/2000 vp, TaVL 9/2006 vp, TaVL 8/2007 vp, TaVL 25/2008 vp, TaVL 14/2009 vp). Viitaten aiempiin lausuntoihinsa talousvaliokunta yhtyy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että ehdotus kilpailukykyneuvostossa hyväksyttäväksi neuvoston päätelmiksi vastaa yleisellä tasolla Suomen asettamia tavoitteita, vaikka kaikkia neuvotteluille asetettuja reunaehtoja eivät nykyiset linjaukset täytä.

Suomi on aktiivisesti ajanut neuvotteluissa valtioneuvoston ja eduskunnan yhteisesti asetta-

mien reunaehtojen toteutumista, kuten patentti-infrastruktuurin säilymistä elinvoimaisena, yhteisöpatentin maksujen ja jakokriteereiden tasapainoisuutta, kansallisten patenttivirastojen toimintaedellytysten turvaamista, opt out -järjestelmästä luopumista sekä litigaatiojärjestelmän hyväksymisen ensisijaisuutta. Talousvaliokunta pitää hyvin valitettavana, jos monet näistä reunaehdoista jäävät toteutumatta hyväksyttävissä päätelmissä. Poliittinen ratkaisu asiassa olisi kuitenkin tärkeä signaali eurooppalaisen patenttijärjestelmän etenemisestä. Valiokunta yhtyy valtioneuvoston näkemykseen ehdotuksen yleisen hyväksyttävyyden ensisijaisuudesta yksittäisiin reunaehtoihin nähden. Valiokunta korostaa samalla Suomen erityistä aktiivisuutta jäljelle jäävien epäkohtien parantamiseksi asian jatko-

käsittelyssä suomalaisen yritystoiminnan edut huomioon ottaen.

***Lausunto***

Lausuntonaan talousvaliokunta ilmoittaa,

*että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.*

Helsingissä 27 päivänä marraskuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jouko Skinnari /sd  
vpj. Antti Rantakangas /kesk  
jäs. Hannu Hoskonen /kesk  
Harri Jaskari /kok  
Anne Kalmari /kesk  
Matti Kangas /vas  
Toimi Kankaanniemi /kd

Jouko Laxell /kok  
Eero Lehti /kok  
Päivi Lipponen /sd  
Sirpa Paatero /sd  
Oras Tynkkynen /vihr  
Ulla-Maj Wideroos /r.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kirsi Pimiä.